

Gemeente Hillegom

Groenbeleidsplan 2015-2024

Deel B: Groenstructuur

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Hillegom
Postbus 32
2180 AA HILLEGOM

Dossiergegevens

Onze referentie: 136036
Uw referentie:
Status rapport: v2.0

Adviseurs Cobra

E.A.R.M. Rutten-Maas (specialist beleid en beheer)
K. Verhoeven (GIS-specialist)
J. Smit (dendroloog)

Contactgegevens

T. 088 - 262 72 60
F. 088 - 262 72 99
info@CobraPlanadviseurs.nl
www.CobraPlanadviseurs.nl

Centraal postadres

Rechtestraat 12
5455 GE Wilbertoord

Bedrijfsgegevens

KvK Eindhoven 17273139
Btw-nr. NL8217.57.945.B01
Rabobank 1549.31.004

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Opbouw groenstructuur	4
3	Beleid structuren	7
3.1	Regionale groenstructuren	7
3.2	Ecologische verbindingzones (EVZ)	9
3.3	De Geestgronden	10
3.4	Lokale groenstructuur	11
3.5	Groenblauwe linten	13
3.6	Entrees	14
3.7	Parken / groene zones	16
3.8	Sportparken	18
4	Vlakken buiten structuren	19
4.1	Centrum	19
4.2	Woonwijken vooroorlogs	20
4.3	Woonwijken jaren '50 - jaren '90	21
4.4	Woonwijken na jaren '90	22
4.5	Buitengebied bollengebied	23
4.6	Buitengebied polderlandschap	24
5	Wensen	26
5.1	Aandachtsgebied recreatie	26
5.2	Aandachtsgebied solitaire bomen	26
5.3	Zoeklocatie parken / groene zones	27
5.4	Wensverbindingen	28
6	Maatregelen	29
	Bijlage 1 Groenstructuurkaart	
	Bijlage 2 Maatregelkaart structuren	
	Bijlage 3 Maatregeltabel structuren	

1 Inleiding

Het groenbeleidsplan is opgebouwd als een drieluik:

- Deel A is het hoofddocument met daarin visie, beleid en bijlagen.
- Deel B geeft de groenstructuur van de gemeente weer op kaart en in tekst.
- Deel C is het achtergronddocument met daarin de achtergrondinformatie die van invloed is (geweest) op visie, beleid en structuurplan.

Groenstructuren

Voor u ligt deel B: het groenstructuurplan. Om gericht naar een eindbeeld toe te werken, is het nodig om het gewenste beeld ten aanzien van groen goed te omschrijven. Hillegom doet dat door een groenstructuur aan te wijzen en deze uit te werken in een structuurkaart. Deze kaart vindt u in de bijlagen. Hierop staan de belangrijkste groene structuren en kwaliteiten van Hillegom weergegeven. In de tekst is van elk element op de kaart aangegeven:

- waar ze liggen;
- waarom ze zijn aangewezen als structurelement;
- welk beeld op deze plekken gewenst is;
- welk beleid de gemeente de komende jaren voert om het gewenste beeld te realiseren.

Maatregelen

Om deze beelden te realiseren, zijn maatregelen nodig. Ook deze zijn op kaart aangeduid. In de begeleidende tabel zijn relevante details bij een maatregel opgesomd.

Afbeelding 1. Drieluik groenbeleidsplan

2 Opbouw groenstructuur

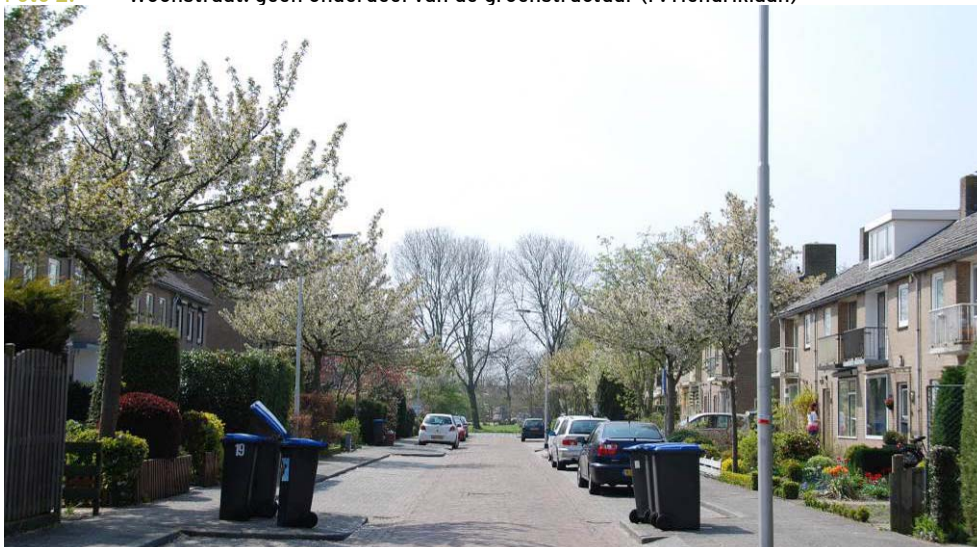
Groenstructuur - de visie

Met de groenelementen op de groenstructuurkaart zet de gemeente een krachtig statement neer. Ze vormen het visitekaartje van de gemeente door een hoge beeldkwaliteit. Daarnaast komen in deze groenstructuur veel grotere groengebieden voor met een hoge gebruiks- en belevingswaarde. Samen vormen deze een netwerk voor natuur en recreant. In de groenstructuur wordt gestreefd naar groen dat een hoge leeftijd kan bereiken en met hoge beeldkwaliteitswaarde.

Foto 1. Onderdeel groenstructuur (Hillinnenweg)

Foto 2. Woonstraat: geen onderdeel van de groenstructuur (F. Hendriklaan)

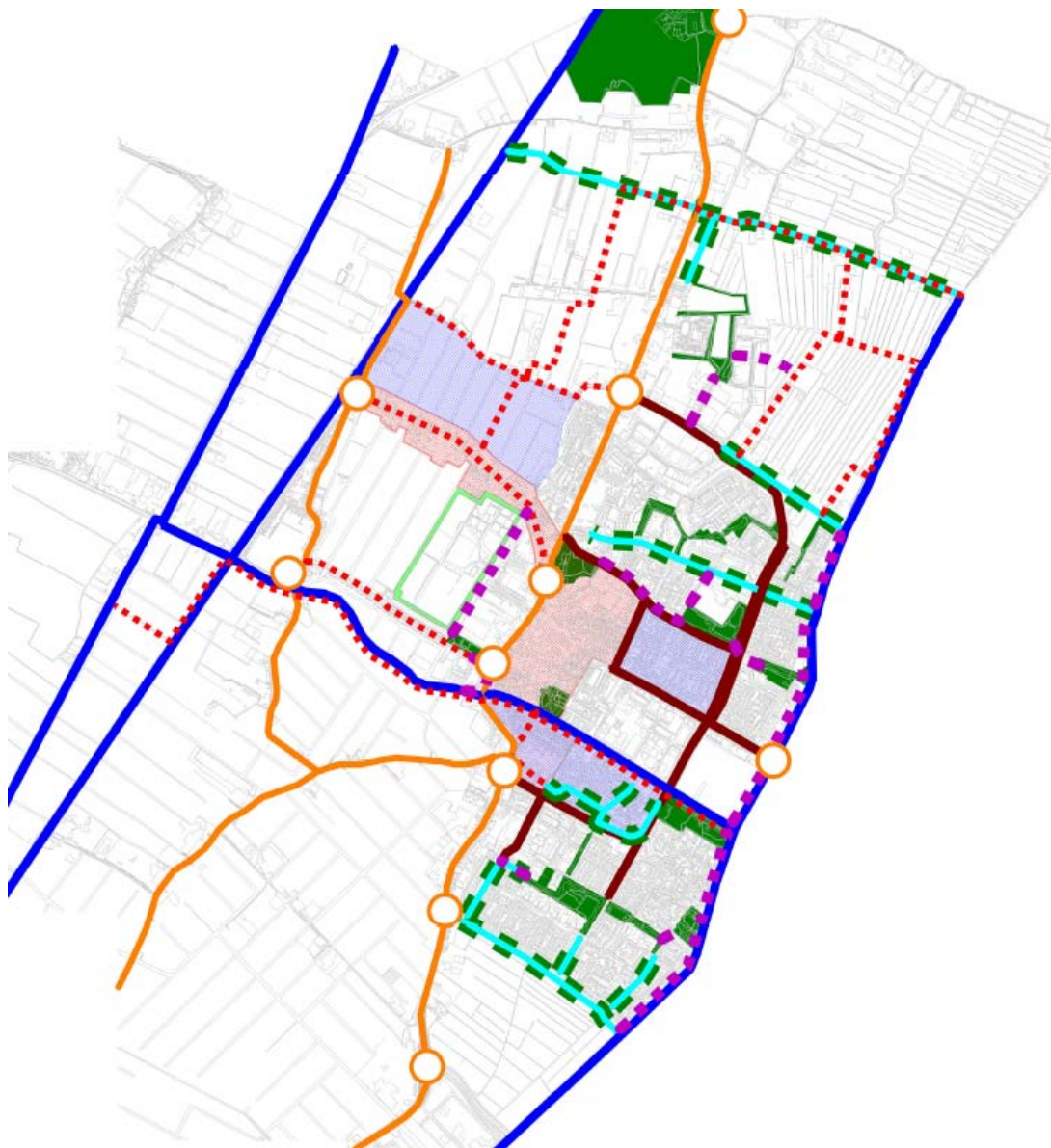
Opbouw van de groenstructuur

De groenstructuur (dus het groene netwerk) bestaat uit de volgende componenten:

Tabel 1. Overzicht groencomponenten in de groenstructuur

Naam	Op kaart	Zie ook:
Regionale groenstructuren		3.1
Ecologische verbindingzones		3.2
De Geestgronden		3.3
Lokale groenstructuur		3.4
Groenblauwe linten		3.5
Entrees		3.6
Parken		3.7
Sportparken		3.8

Afbeelding 2. Structuurkaart

Wensen

Op de structuurkaart staan niet alleen de lijnen, punten en vlakken aangeduid die nu al van wezenlijk belang zijn voor het groene karakter van Hillegom. Ook staan de plekken aangeduid waar versterking van de groenstructuur gewenst is. Daarvoor zijn aandachtsgebieden / zoekgebieden en wensverbindingen aangeduid.

Tabel 2. Overzicht wensen voor de toekomst op structuurkaart

Naam	Op kaart	Zie ook:
Recreatief aandachtsgebied		5.1
Aandachtsgebied solitaire bomen		5.2
Zoeklocatie parken / groene zones		5.3
Wensverbindingen		5.4

Vlakken buiten de groenstructuur

Dan blijven de vlakken over die geen deel uitmaken van de groenstructuur. Buiten het netwerk dat de groenstructuur vormt, is meer dynamiek mogelijk. Beeld en inrichting in de woonwijken mogen veranderen, als gemeente en burgers dat nodig vinden. Het groen buiten de groenstructuur moet vooral meerwaarde hebben voor de omgeving: een kinderrijke wijk wil een klimboom, een vergrijsde wijk liever een rozenperk. Buiten de groenstructuren moeten inrichting en onderhoud kunnen 'meebewegen' met dergelijke veranderingen. Als de groenstructuur voldoende stevig is, doen dergelijke veranderingen buiten de structuren geen afbreuk aan het groene beeld van de gemeente in zijn totaliteit. De vlakken buiten de groenstructuur worden ieder apart beschreven.

Tabel 3. Overzicht groencomponenten buiten de groenstructuur

Naam	Zie ook:
Centrum	4.1
Woonwijken vooroorlogs	4.2
Woonwijken jaren '50 - jaren '90	4.3
Woonwijken na jaren '90	4.4
Buitengebied bollengebied	4.5
Buitengebied polderlandschap	4.6

3

Beleid structuren

De elementen die zijn weergegeven op de structuurkaart zijn de meest waardevolle groenelementen van de gemeente of gaan dat worden. Daarom:

- hebben deze elementen een hogere status dan het overige groen. Bij ruimtelijke planvorming dient deze kaart als toetsingskader en blijven de elementen op deze kaart in principe altijd behouden. Ruimtelijke ontwikkelingen worden juist gebruikt om deze elementen te versterken;
- werkt de gemeente actief aan het realiseren van de gewenste beelden en kwaliteiten. Omdat in de structuren sprake is van langere omlooptijden en een hogere beeldkwaliteit, kan het zijn dat de investeringen voor aanleg en beheer hoger zijn dan voor de overige groenelementen;
- krijgen deze elementen prioriteit bij beheer en onderhoud.

3.1 Regionale groenstructuren

Waar

Dit betreft het groen langs de Eerste, Tweede en Derde Loosterweg, de Veenenburgerlaan en de N208 (Leidsestraat, Van den Endelaan, Weeresteinstraat).

Waarom

De genoemde wegen ondersteunen de belangrijkste landschappelijke oriëntatie, namelijk de noordzuidrichting. Evenals de andere gemeenten in deze regio heeft Hillegom meegewerkt aan het uitvoeringsplan laanbeplantingen voor de Duin- en Bollenstreek. Afspraken die toen zijn gemaakt, zijn vastgelegd in het rapport 'Regionale Laanbeplantingen - Duin en Bollenstreek 2004 - 2009 - Richtlijnen en Uitvoeringsplan (2004)'. Doel daarvan was een samenhangende lanenstructuur in de regio te creëren en dit is gerealiseerd.

Foto 3. Recent aangeplante rij langs Eerste Loosterweg

Beeld

De voorkeur gaat in de meeste gevallen uit naar dubbelzijdige laanbeplanting met soorten die passen in het gebied. Voorkeurslijsten zijn in het rapport 'Regionale Laanbeplantingen' opgenomen. Plantafstanden variëren tussen 15 en 25 meter. Dit met het doel om de bomen volledig uit te laten groeien tot volle wasdom. Waar mogelijk wordt bij deze lanen een onderbeplanting van hagen toegepast. Als boombeplanting op een plek niet mogelijk is, wordt gekeken of het mogelijk is om wel een haag te planten.

De Veenenburgerlaan neemt hierin een bijzondere positie in. Deze onderscheidt zich van de overige structuren doordat er nog veel oude hagen staan. Daarmee geeft deze weg een goed beeld van de situatie zoals deze heel lang is geweest: veel openheid met hagen langs de wegen. Bij deze weg zal het beleid gericht zijn op behoud en aanvulling van deze hagen. Bomen zijn hier van ondergeschikt belang.

Beleid

Het beleid bij deze lanen is gericht op een zorgvuldige aanleg waarbij goede voorwaarden ervoor zorgen dat bomen volledig kunnen uitgroeien. In de beheerfase richt de gemeente zich op behoud, ontwikkeling en (waar nodig) herstel van deze lanen.

3.2 Ecologische verbindingzones (EVZ)

Waar

Het betreft de oevers en bermen van de Ringvaart, Leidsevaart, Spoordijk en de Hillegommerbeek/Oude beek. In dit Groenbeleidsplan ligt de focus vooral op de oevers en bermen in gemeentelijk eigendom. De Spoordijk is eigendom van ProRail en wordt ecologisch beheerd.

Foto 4. EVZ Spoordijk

Waarom

Deze lange lintstructuren hebben hoge potentie voor de ontwikkeling van natuurwaarden. Ze vormen natuurlijke corridors tussen gebieden voor flora en fauna. Op de linten is door hun omvang extensief beheer van toepassing. Door deze linten aan te wijzen en door te ontwikkelen als ecologische verbindingzone, geeft de gemeente onder meer uitwerking aan de Duurzaamheidsagenda (het versterken van biodiversiteit en ecologie) en aan de Structuurvisie. De twee vaarten zijn in de Structuurvisie aangeduid als ecologische verbindingen. Alle waterlopen die verbonden zijn met de ringvaart, worden genoemd als belangrijke dragers van de ruimtelijke en landschappelijke structuur.

Beeld

In de ecologische verbindingzones wordt, waar mogelijk, ruimte gemaakt voor natuurlijke ontwikkeling, zonder dat deze het open landschapsbeeld aantast. Het beeld bestaat uit natuurvriendelijke, bloemrijke oevers en bermen, in combinatie met ruigten en struwelen. In de kern wordt met aanleg en beheer gestuurd op bloemrijke vegetatie om het draagvlak bij burgers te vergroten. Buiten de kom is een ruiger beeld toegestaan. Bomen komen incidenteel voor, maar zijn geen dragers van de structuur. Structuren krijgen zo veel mogelijk hetzelfde beeld over een grote lengte. Zo ontstaat eenheid in beeld en een verbindende functie voor flora en fauna.

Foto 5. EVZ Leidse Vaart (trekvaart)

Beleid

Het regionaal belang van deze structuren vraagt om een integrale en streekgewijze visie en aanpak. Voor verdere uitwerking van de ontwikkeling van deze ecologische verbindingzones wordt het initiatief bij Holland Rijnland gelegd.

3.3 De Geestgronden

Waar

Dit is het bosgebied gelegen tegen Bennebroek.

Waarom

Dit zijn de enige niet afgegraven gronden in het buitengebied van Hillegom. Hier is nog enigszins het beeld van vóór de ontgravingen zichtbaar. Het herbergt bijzondere natuurwaarden en waardevolle stinzenplanten (verwilderde voorjaarsbloemen). Deze flora hoort bij oude loofbossen en is kenmerkend voor oude landgoederen.

Foto 6. De Geestgronden: veel oude bomen

Beeld

De Geestgronden bestaan uit een gevarieerd loofhoutbos met een goed ontwikkelde struik- en kruidlaag. Verder bevat het veel grote, volwassen bomen.

Beleid

Omdat dit terrein geen gemeentelijk eigendom is, heeft de gemeente slechts beperkte sturingsinstrumenten. Omwille van de waarden van het gebied probeert de gemeente dit gebied zo veel mogelijk te beschermen tegen verstorende activiteiten. Het kappen van bomen op dit terrein is gereguleerd door een kapverbod in de Apv. Het is binnen de gemeentegrenzen het enige bosachtige gebied. In haar communicatie naar burgers kan de gemeente het gebied noemen om te laten zien dat er wel degelijk bosachtige gebieden met wandel- en fietsgelegenheid aanwezig zijn.

3.4 Lokale groenstructuur

Waar

Binnen de bebouwde kom zijn de volgende straten aangewezen als lokale groenstructuur: Weerlaan, Olympiaweg, Prinses Irenelaan/Valckslootlaan, Meerlaan, Prinses Marijkestraat en Hillinnenweg.

Foto 7. Lokale groenstructuur (Meerlaan)

Waarom

Deze straten hebben een wijkontsluitende functie en daardoor hoge bezoekersaantallen, zowel van Hillegommers als van mensen van buiten het dorp. Daarmee vervullen ze een belangrijke rol in de vorm van:

- verkeersgeleiding;
- groene profilering van de gemeente;
- herkenning / identiteit van de verschillende belangrijkste wegen;
- oriëntatie binnen het gehele wegenpatroon.

Beeld

Het beeld van deze straten wordt voornamelijk gedragen door grote bomen. Bij voorkeur tweezijdig bomen van de eerste grootte. Dat zijn bomen van de hoogste grootteklasse, die dus meer dan 15 meter hoog kunnen worden.

Beleid

Aanleg

Bij aanleg wordt een hoge kwaliteit gerealiseerd die de bomen de kans biedt om minimaal zestig jaar oud te worden. Vaak betekent dat dat forse groeiplaatsen nodig zijn. Het feit dat dit de belangrijkste lanen en rijen in de bebouwde kom zijn, verantwoordt de investeringen die hiermee gemoeid zijn. Aanleg gebeurt volgens de kwaliteitseisen die in hoofdstuk 3 van deel A in dit groenbeleidsplan zijn uitgewerkt. Blijkt dat in het profiel onvoldoende ruimte aanwezig is om tweezijdig grote bomen te planten? Dan wordt eerst gekeken naar de mogelijkheid eenzijdig grote bomen te planten. Daarna volgt eventueel de optie van een kleinere soort.

Beheer en bescherming

Beheer en bescherming zijn gericht op het bereiken van een hoge leeftijd. Onderhoud aan deze bomen krijgt een hogere prioriteit dan aan de overige bomen in de gemeente. De bomen in de structuren hebben, juist door hun bijdrage aan de groenstructuur, een hoge waarde voor het stads- en dorpschoon. Bescherming is vooral gericht op behoud van de structuur in zijn geheel. Is kap van een enkele boom binnen de structuur nodig? Dan wordt beoordeeld of het wegvallen van die boom het beeld van de totale structuur aantast. Alleen als dat niet het geval is, mag een boom verdwijnen. Bomen uit structuren worden alleen weggehaald als het echt niet anders kan. Klachten van burgers zijn geen aanleiding om bomen uit deze belangrijke structuren weg te halen.

3.5 Groenblauwe linten

Waar

De waterlopen langs de Vincent van Goghsingel, Hillinnenweg, Willem Elschotsingel, Oude Weerlaan, Elsbroekervaart en Vosselaan zijn aangewezen als groenblauw lint. Dat geldt ook voor de Oosteindervaart in het buitengebied. Dit groenbeleidsplan richt zich daar vooral op de oevers en aangrenzende bermen en beplantingen.

Waarom

De combinatie van groen en water is een belangrijke kracht van de gemeente Hillegom. Deze combinatie kan namelijk belangrijke meerwaarde hebben voor mens en natuur. In de groenblauwe linten wordt die combinatie zichtbaar, tastbaar en bruikbaar. In navolging van de Duurzaamheidsagenda krijgen ecologische aspecten meer aandacht bij beplantingen langs de randen van de bebouwde kom en bij de verschillende watergangen die een verbinding hebben met de ringvaart. Natuurlijke oevers worden hierbij ook genoemd. De groenblauwe linten hebben hiervoor de beste potentie.

Beeld

Deze plekken bieden uitgelezen kansen om groen en water beleefbaar te maken. Het feit dat water aanwezig is, is zichtbaar door groentypen en soortenkeuze. Denk aan rietkragen, (knot-)wilgen, elzen, en typische water- en oevervegetaties. In de bebouwde kom is een aantrekkelijk beeld belangrijk. Daarom wordt op deze plekken gestuurd op de ontwikkeling van bloemrijke oevers en bermen. Daarnaast zijn deze gebieden toegankelijk en bruikbaar. Wandelpaden, zitbanken en vissteigers nodigen uit tot gebruik en het beleven van natuur.

Foto 8. Groenblauw lint (Vosselaan)

Beleid

De inrichting van de verschillende groenblauwe linten kan variëren, al naar gelang de plaatselijke omstandigheden en de wensen van de direct aanwonenden en gebruikers. Natuurlijke oevers worden aangebracht waar dat past binnen de technische en financiële mogelijkheden. Bomen worden hier in open grond geplant met voldoende boven- en ondergrondse groeiruimte. De keuze valt op de soorten van de eerste grootte, waarbij wordt gestuurd op een zo lang mogelijke levensduur.

3.6 Entrees

Waar

Op de plekken waar bezoekers van buitenaf voor het eerst het dorp Hillegom binnenkomen, wordt gesproken van 'entree'. Daarbij is ook gekeken naar de recreanten die wandelend of fietsend het dorp binnenkomen. Tot slot vormen twee plekken binnen de gemeente tevens de toegang tot de Bollenstreek. Ook door Greenport zijn die als zodanig aangewezen. Dit zijn de kruising N207/N208 en de toegang aan de noordzijde, bij Bennebroek. Beide zijn daarom aangeduid als entree.

Waarom

Deze plekken geven binnenkomers een eerste indruk van Hillegom. Een hoogwaardige inrichting en beheer zijn essentieel voor de beeldvorming over de gemeente.

Beeld

De entrees mogen uitblinken in beeldkwaliteit en verzorgingsniveau. Hier worden dus plantensoorten gebruikt die wat meer te bieden hebben dan de standaardsoorten in de gemeentelijke plantsoenen. Denk aan bloembollen eventueel in combinatie met langbloeiende vaste planten. Ook kunnen strak geknipte hagen een heel verzorgde aanblik geven. Bezoekers moeten aangenaam verrast zijn door de aanblik van een entree. De cirkels, aangeduid op de structuurkaart, zijn slechts indicatief. Afhankelijk van de keuze van de ontwerper kan een entree ook over een grotere lengte een bijzondere inrichting hebben.

Foto 9. Entree (Stationsweg)

Beleid

Elke entree krijgt een eersteklas ontwerp. Het beheerniveau van deze locaties is hoger dan de rest van de gemeente.

3.7 Parken / groene zones

Waar

Het Burgemeester van Nispenpark, de Hoftuin, het Wilhelminapark, park Elsbroek, het Beltpark, de Heemtuin, Park de Vosse en het Cerespark zijn aangewezen als park. De grotere plantsoenen in de wijk Treslong en Vossepolders zijn aangewezen als groene zone.

Waarom

Grote groene eenheden zijn belangrijk in een stedelijke omgeving om meerdere redenen:

- Ze scheppen lucht en ruimte in de vaak dichtbebouwde wijken.
- Ze kunnen, met de juiste inrichting, een hoge gebruikswaarde hebben.
- Ze bieden burgers diverse mogelijkheden om in de openbare ruimte te verblijven en anderen te ontmoeten. Ze hebben daardoor een sociaal-maatschappelijke functie.
- In grote vakken kan groen zich beter ontwikkelen dan in kleine vakken. In kleine vakken is groen kwetsbaar, minder vitaal en daardoor relatief duur in onderhoud.
- In parken kunnen meerdere functies integreren. Denk aan verblijven, wandelen, spelen, ontmoeten, sport enzovoort.

Foto 10. Park Elsbroek na renovatie

Beeld

Voor de parken en groene zones bestaat niet één streefbeeld. Het mooie aan de parken en groene zones in Hillegom is juist dat ze allemaal een ander karakter hebben. Die karakterverschillen blijven bestaan. Bij het Van Nispenpark en de Hoftuin ligt de nadruk op het monumentale, lommerrijke karakter. Bij Park de Vosse is juist meer sprake van dynamiek doordat het diverse functies en voorzieningen herbergt.

Dat neemt niet weg dat deze elementen wel mogen veranderen. Ze moeten juist meegaan met de tijd. De meeste parken zijn na hun aanleg alleen maar in stand gehouden en nooit meer gemoderniseerd. In de tijd dat de meest Hillegomse parken werden aangelegd, was groen vooral bedoeld als kijkgroen. Nu streven we naar groen dat echt beleefd wordt. Op de ene plek is dat een sensatie aan bloeikleuren en bloeiwijzen en op een andere plek juist robuust groen waarin gespeeld wordt.

Foto 11. Groene zone wijk Treslong: van alles te beleven

Beleid

De parken en groene zones worden optimaal benut voor verfraaiing, gebruik, ontmoeten, educatie en natuur. Daarbij hebben de parken voor elke leeftijdscategorie wat te bieden. Dat betekent dat bijvoorbeeld voldoende zitbanken, speeltoestellen en spelaanleidingen aanwezig zijn. Voor elke plek ligt dat accent anders. De burgers zijn de belangrijkste gebruikers. Daarom gebeuren aanpassingen in inrichting en beheer in samenspraak met de burgers. Vanwege de meerwaarde voor de samenleving worden parken en groene zones ook bij nieuwe uitbreidingen ingebracht.

3.8 Sportparken

Waar

Het sportpark De Zanderij is aangewezen als structuur. Dit groenbeleidsplan richt zich niet op de sportfaciliteiten maar op het aankledingsgroen.

Waarom

Het sportpark is opgenomen als onderdeel van de groenstructuur, omdat grote aaneengesloten eenheden van bosplantsoen een waardevolle biotoop voor flora en fauna vormen. Daarmee vormt het sportpark een ecologische belangrijke kans.

Beeld

Het groen rond de sportparken is functioneel als afscheidingsgroen. Daarom gaat de eerste prioriteit uit naar het gesloten houden van de beplanting. De ecologische meerwaarde wordt gevonden in de soortkeuze en een zorgvuldig, natuurvriendelijk beheer.

Foto 12. Sportpark De Zanderij: het totaal aan groen vormt de groene kwaliteit

Beleid

Het sortiment wordt afgestemd op het verkrijgen van een dichte begroeiing (prioriteit 1), waarbij ook aandacht is voor ecologische meerwaarde. Hierbij horen onder andere besdracht, nectarplanten en doorndragers voor schuilgelegenheid voor dieren. Bij het beheer wordt rekening gehouden met natuurwaarden door grootschalige maatregelen in fasen uit te voeren.

4 Vlakken buiten structuren

4.1 Centrum

Waar

Het centrum wordt begrensd door sportpark De Zanderij, de Oude beek, Hoofdstraat, Jonkheer Mockkade, Prinses Marijkestraat en Irenestraat. Binnen dit vlak komen drie parken voor, namelijk het Burgemeester van Nispenpark, de Hoftuin en het Wilhelminapark.

Waarom

Het centrum is een bijzondere eenheid, omdat hier sprake is van een spanningsveld. Enerzijds is er een grote ruimteclaim waardoor het aanbrengen van groen moeilijk is. Anderzijds is het centrumgebied een publiekstrekker die de gemeente graag verfraait. Groen kan daarin niet alleen verfraaiend werken, maar ook een verzachtende werking hebben op de stenige omgeving.

Beeld

Bomen

Het centrum verandert in de komende tien jaar. De Hoofdstraat en omgeving worden naar verwachting opnieuw ingericht. Voor de rest van het centrum bestaat de wens om op strategische, kansrijke plekken solitaire bomen te planten die uit kunnen groeien tot volle wasdom. Hiermee ontstaat een beeld van 'gestrooide bomen' over het hele centrumgebied. Op termijn, als deze bomen een fors formaat krijgen, gaat het centrum beter aansluiten bij de omgeving. In het Burgemeester van Nispenpark, de Hoftuin en de Stationsweg is namelijk ook sprake van solitaire, grote bomen.

Parken

Juist omdat het centrum vrij stenig is, is het belangrijk dat de parken groene oases vormen die uitblinken in beeld en gebruikswaarde.

Beleid

Speciaal voor het centrum zijn diverse visies ontwikkeld. Die visies hebben tot doel om het centrum aantrekkelijker te maken en het ondernemersklimaat te verbeteren. Deze visies zijn de komende jaren leidend voor inrichting en beheer. Om bomen op strategische plekken aan te kunnen planten, maakt de gemeente bewuste keuzes voor de lange termijn. Om bomen de juiste onder- en bovengrondse omstandigheden mee te kunnen geven, is behoorlijk wat ruimte nodig. Zie daarvoor ook de eisen in hoofdstuk 3 van deel A.

4.2 Woonwijken vooroorlogs

Waar

Tegen het centrum ligt de vooroorlogse wijk het Brouwerlaankwartier.

Waarom

Deze wijk is niet aangewezen als structuur. Het groen in de wijk vervult zijn rol vooral op lokaal niveau en werkt niet structurerend of beeldbepalend voor het groenbeeld van de gemeente in zijn totaliteit.

Beeld

Het Brouwerlaankwartier is heel stenig en biedt weinig ruimte voor groot groen. De aandacht gaat dan ook vooral uit naar die paar plekken waar een enkele solitaire boom kan uitgroeien tot een volwassen exemplaar. Van de rest van de wijken accepteert de gemeente dat groot groen daar niet mogelijk is.

Foto 13. Vooroorlogse wijk: Brouwerlaankwartier (Haven)

Beleid

Indien de mogelijkheid zich voordoet om een boom aan te planten op een plek waar deze volledig uit kan groeien, wordt die kans aangegrepen. Omdat dergelijke bomen nagenoeg het enige groen zijn in deze wijk, moeten deze bomen optimale groeiplaatsomstandigheden krijgen, voor zover dat mogelijk is. Als zich in de toekomst een ruimtelijke ontwikkeling voordoet, wordt bekeken of het mogelijk is om in deze wijk een park of groene zone aan te brengen. Zie ook paragraaf 5.3 van dit groenstructuurplan.

4.3 Woonwijken jaren '50 – jaren '90

Waar

Dit zijn de wijken Meer en Dorp, Vosselaankwartier, Weerestein en Elsbroek.

Waarom

De wijken zijn niet aangewezen als structuur. Het groen in de wijken vervult zijn rol vooral op lokaal niveau en werkt niet structurerend of beeldbepalend voor het groenbeeld van de gemeente in zijn totaliteit.

Beeld

Kenmerkend aan deze wijken is dat er veel bomen op ongunstige plekken staan: tegen erfgrenzen of in slechte groeiplaatsen. Daarnaast is nagenoeg elk 'overhoekje' ingeplant met heesters. Vooral in Elsbroek is dit opvallend. Op een aantal plekken is echt geen ruimte voor bomen, waardoor kale straten zijn ontstaan.

Foto 14. Woonstraat jaren '50 - '90 (Populierenlaan)

Beleid

In navolging van de koers die in het visiedocument is uitgestippeld, wordt in deze wijken gestuurd op omvormingen. Bomen op grotere afstand van perceelgrenzen en meer kleur in de plantvakken. Hiervoor worden 'natuurlijke' momenten afgewacht, zoals een wegreconstructie of als het groen technisch gezien aan vervanging toe is.

4.4 Woonwijken na jaren '90

Waar

Dit zijn de wijken ten noorden van de Vosselaan; Treslong en Vossepolder.

Waarom

De wijken zijn niet aangewezen als structuur. Het groen in de wijken vervult zijn rol vooral op lokaal niveau en werkt niet structurerend of beeldbepalend voor het groenbeeld van de gemeente in zijn totaliteit.

Beeld

In deze relatief jonge wijken is het straatbeeld nu nog vrij stenig. Dit komt door de jonge leeftijd van de bomen en het relatief lage aantal bomen. In de toekomst moeten de bomen het groene karakter in de straten gaan bepalen. Juist omdat de straten wat minder bomen hebben dan de andere wijken, zijn de groene zones in deze wijken van extra groot belang.

Foto 15. Woonwijk Vossepolder: hoogwaardig ontwerp

Beleid

Om ervoor te zorgen dat deze wijken een groen karakter krijgen, is het belangrijk dat de bomen goede kansen krijgen op doorontwikkeling. Bomen die de potentie hebben om gezond oud te worden zonder problemen op te leveren voor de omgeving, worden daarin geholpen door tijdig groeiplaatsverbeteringen uit te voeren. Als in deze wijken bomen worden vervangen, worden de kwaliteitseisen uit het groenbeleid strikt nageleefd zodat deze nieuwe bomen gezond kunnen uitgroeien. Om bomen goede kansen te geven, moeten grote boomspiegels gebruikt worden. Met het aanplanten van langbloeiende vaste planten zorgt de gemeente ook in deze wijken voor extra belevingswaarde.

4.5 Buitengebied bollengebied

Waar

Het bollengebied ligt in het buitengebied, globaal ten westen van de N208.

Waarom

Het bollengebied is niet aangewezen als structurerend groenelement. Daarvoor is het vlak te omvangrijk en is het aandeel particulier eigendom te groot. De gemeente kan hierin met haar groenbeleidsplan slechts beperkt sturen.

Beeld

De kenmerkende openheid in combinatie met de bollenteelt is een belangrijke waarde van dit gebied. Bomen, en vooral lanen en rijen, zijn daarom in principe niet wenselijk. Hagen komen hier van oudsher veel voor, hebben cultuurhistorische waarde en passen goed bij dit landschapsbeeld. De talrijke sloten zijn ook beeldbepalend.

Foto 16. Bollenvelden

Beleid

Openheid

De gemeente beschermt de openheid van het gebied door (boom-)beplantingen heel spaarzaam en zorgvuldig te situeren. Waar mogelijk probeert de gemeente particulieren enthousiast te maken voor aanplant van erfbeplantingen en groene inkleding van bedrijfsgebouwen. Verplicht stellen is alleen mogelijk als sprake is van een ontwikkeling die strijdig is met het bestemmingsplan.

Hagen

De gemeente plant hagen op plekken waar de verkeersveiligheid daardoor niet in gevaar komt. Het sortiment draagt bij aan de cultuurhistorische en ecologische waarde van het gebied. Zie daarvoor ook de richtlijnen in het rapport Laanbeplantingen Duin- en Bollenstreek. Bij de herziening van het Bestemmingsplan Buitengebied wordt bekeken hoe de bescherming van bestaande waardevolle hagen kan worden geregeld.

4.6 Buitengebied polderlandschap

Waar

Buitengebied met weiden, globaal ten oosten van de N208. Ten noorden van de bebouwde kom liggen de Oosteinder-, Vosse- en Weerlanerpolder, ingeklemd tussen de Ringvaart, de kern van Bennebroek en de N208. Ten zuiden van de bebouwde kom ligt de Elsbroekerpolder, tussen de Leidsestraat en de Leimuiderweg (N207).

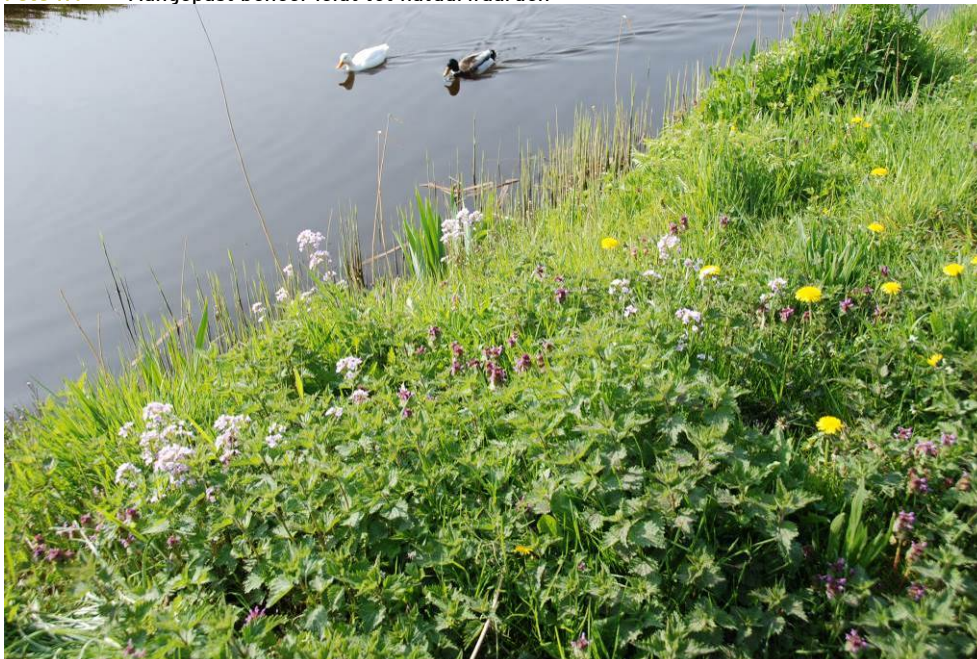
Waarom

Het polderlandschap is niet aangewezen als structurerend groenelement. Daarvoor is het vlak te omvangrijk en is het aandeel particulier eigendom te groot. De gemeente kan hierin met haar groenbeleidsplan slechts beperkt sturen.

Beeld

De kenmerkende openheid met uitgestrekte weilanden en een strak patroon van sloten is een belangrijke waarde van dit gebied. Door (aangepast) beheer heeft het gebied meerwaarde voor de natuur. In de gebiedsvisie Groen Genoegen worden de Oosteinder-, Vosse- en Weerlanerpolder getypeerd als een open, rustig en groen, lokaal uitloopgebied.

Foto 17. Aangepast beheer leidt tot natuurwaarden

Beleid

Openheid

Aangezien openheid een belangrijk kenmerk van dit gebied is, zal de openbare ruimte voornamelijk bestaan uit bermen. Bomen worden daarin niet aangeplant. Waar mogelijk probeert de gemeente particulieren enthousiast te maken voor aanplant van erfbepantingen en groene inkleding van bedrijfsgebouwen. Verplicht stellen van aanplant is alleen mogelijk als sprake is van een ontwikkeling die strijdig is met het bestemmingsplan.

Recreatieve ontwikkelingen

Binnen de Vosse- en Weerlanerpolder wordt een recreatief uitloopgebied ontwikkeld, met een inrichting bestaande uit waardevolle graslanden, dooraderd met voet-, fiets- en ruiterpaden. Vanuit de nieuwe wijk Vossepolder bestaat een rechtstreekse verbinding met dit gebied. Daarnaast is een passantenhaven in de noordoosthoek van de Oosteinderpolder gepland.

Beheerders

De beheerders in de polders zijn vaak particulieren. Dat maakt het moeilijk om te sturen in inrichting en beheer. Om toch de kansen voor natuur te optimaliseren, kunnen in de Elsbroekerpolder beheerovereenkomsten afgesloten worden met de provincie. Het recreatief uitloopgebied in de Vosse- en Weerlanerpolder komt onder het beheer van de Stichting Zuidhollands Landschap. Het beheer zal gericht zijn op behoud en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden.

5 Wensen

5.1 Aandachtsgebied recreatie

Waar

Mgr. Van Leeuwenlaan, Hoofdstraat (deel ten zuiden van de beek), Stationsweg en Sixlaan, Wilhelminalaan, Pastoorlaan en de Oosteindervaart.

Waarom

Recreatie is belangrijk in de gemeente Hillegom. Jaarlijks komen diverse bezoekers naar de Bollenstreek en dan wil de gemeente zich van haar mooiste kant laten zien. Om te bepalen op welke plekken extra aandacht nodig is voor de toerist, zijn de wandel-, fiets- en kanoroutes geanalyseerd en over de groenstructuurkaart gelegd. Wat blijkt? De recreatieve routes lopen bijna altijd gelijk met één van de groene structuren: langs ecologische verbindingzones, door parken of langs bomenhoofdstructuren. De gemeente zorgt ervoor dat haar groenstructuur goed is aangelegd en onderhouden, zodat zij zich aan het merendeel van de toeristen al positief laat zien. Er zijn echter een aantal locaties waar wel recreatieve routes lopen, maar waar het groen geen bijzondere status heeft.

Beleid

Op de plekken die zijn aangeduid als aandachtsgebied recreatie, beoordeelt de gemeente of het aanwezige groen voldoende aantrekkelijk en uitnodigend is, of dat daarvoor extra inspanning vereist is.

5.2 Aandachtsgebied solitaire bomen

Waar

De Stationsweg en Sixlaan, Burgemeester van Nispenpark, Hoftuin, centrumgebied en vooroorlogse wijken.

Waarom

Hillegom heeft weinig oud groen binnen haar gemeente. Dit geeft een extra noodzaak om zuinig te zijn op de gebieden waar nog oud groen aanwezig is. Dit zijn de Stationsweg, Sixlaan, Burgemeester van Nispenpark en Hoftuin. Meestal is hier sprake van oude solitaire bomen.

Het centrumgebied en de vooroorlogse wijken hebben te maken met heel beperkte ruimte in de straatprofielen. Plantvakken en bomenrijen of lanen aanplanten is daar nauwelijks mogelijk. Het planten van enkele solitaire bomen lijkt de enige manier om deze gebieden toch groen te bieden. Omdat dergelijke bomen alleen staan, in een verder stenige omgeving, is het extra belangrijk te kiezen voor goede groeiplaatsomstandigheden en bijzondere boomsoorten die van deze locaties echt wat bijzonders maken.

Beeld

Solitaire bomen, op strategische plekken geplant, die de aandacht trekken door hun omvang, sierwaarde of ander bijzonder kenmerk, bepalen het beeld. Deze bomen hebben een monumentaal karakter of de potentie om dat monumentale karakter te bereiken.

Foto 18. Solitaire boom: alle ruimte om uit te groeien (Krochtplein)

Beleid

Deze solitaire bomen maken deel uit van de Lijst waardevolle bomen en gaan vallen onder het kapverbod van de Apv.

5.3 Zoeklocatie parken / groene zones

Waar

De wijken Weerestein, Brouwerlaankwartier en een deel van de wijk Meer en Dorp zijn aangewezen als zoeklocatie parken/groene zones.

Waarom

Deze (delen van) wijken zijn omgeven door barrières. Ouderen en kinderen kunnen daardoor niet zonder obstakels hoogwaardig gebruiksgroen bereiken.

5.4 Wensverbindingen

Beleid

Als ruimtelijke ontwikkelingen zich voordoen, wordt gezocht naar de mogelijkheden om in deze wijken parken of groene zones aan te leggen.

Waar

Op diverse plekken waar de groenstructuur op dit moment nog niet gesloten is.

Waarom

De wens bestaat om van de groenstructuur een aangesloten netwerk te maken waarmee een wandelaar continu door fraai en vitaal groen kan wandelen.

Beleid

Als ruimtelijke ontwikkelingen zich voordoen, wordt gezocht naar de mogelijkheden om in parken, groene zones, ecologische verbindingzones en groenblauwe linten met elkaar te verbinden. Dit kan fysiek zijn, bijvoorbeeld door de aanleg van paden of bruggen. Of het kan visueel zijn door bijvoorbeeld een bomenrij door te trekken.

6 Maatregelen

De structuurkaart en de beschreven beelden vormen een leidraad voor de toekomst. Reconstructies en andere ruimtelijke ontwikkelingen worden aangegrepen om naar de wensbeelden toe te werken. De maatregelkaart en de bijbehorende tabel in de bijlagen geven een beeld van de aard en de omvang van de benodigde maatregelen.

Bijlage 1

Groenstructuurkaart

Legenda

- Entrees
- Structuurkaart**
- Ecologische verbindingzone
- Groenblauw lint
- Lokale groenstructuur
- Regionale groenstructuur
- Recreatief aandachtsgebied
- Wensverbindingen
- Zoeklocatie parken/groene zones
- Zoek/aandachtsgebied waardevolle bomen
- Park
- Sportpark
- Ondergrond

Groenbeleidsplan Gemeente Hillegom

Themakaart: Groenstructuur en wensen

Opdrachtgever: Gemeente Hillegom

Referentienummer: 136036

Datum: 19 februari 2015

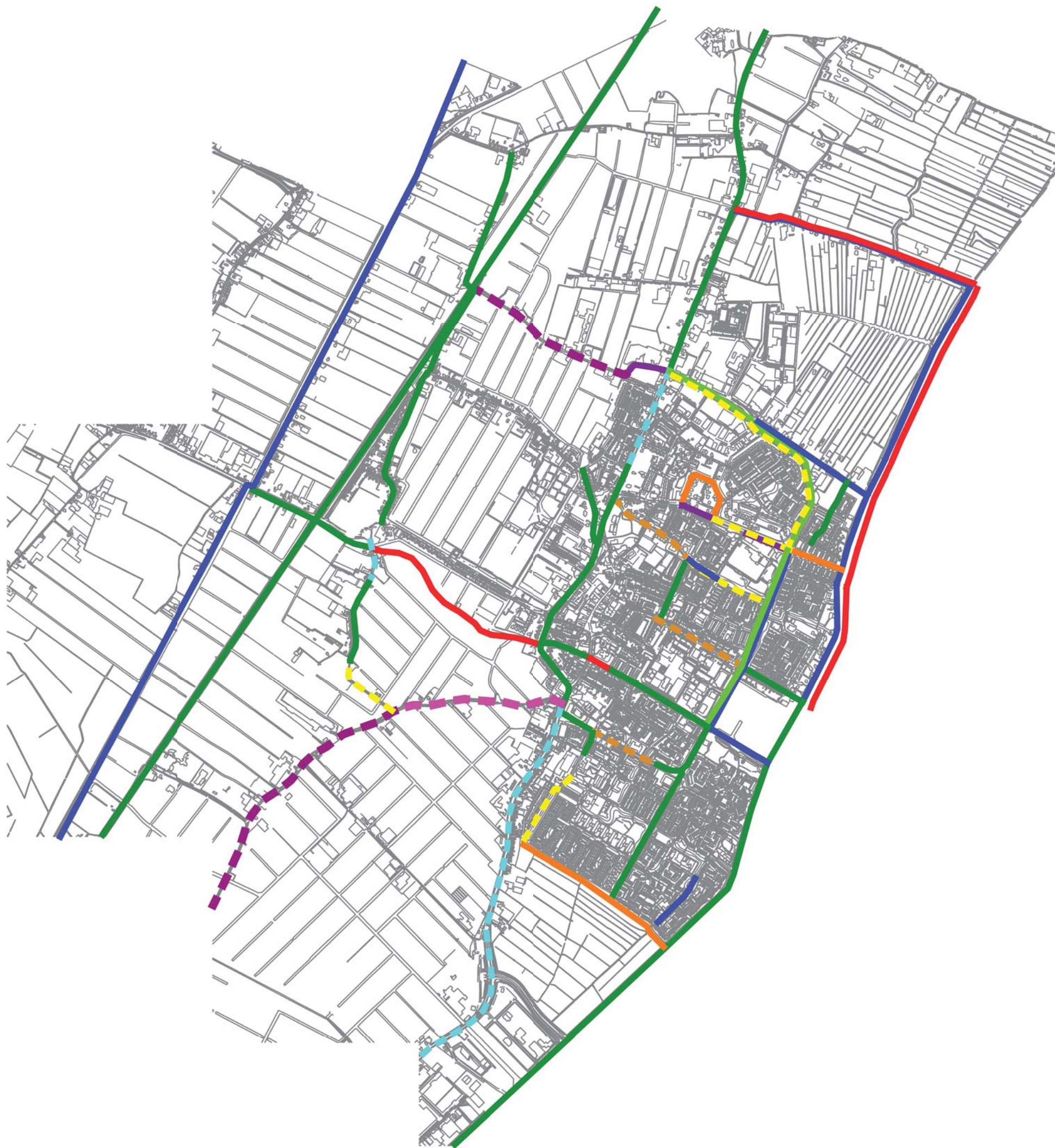
Schaal: 1:20000

Formaat: A3

Bijlage 2

Maatregelkaart structuren

- Legenda
- Maatregelen
- Bomen aanplanten
  - Bomen groeiplaats verbeteren
  - Bomen vervangen
  - Hagen aanplanten
  - Hagen bijplanten
  - Bermen ecologischer
  - Heesters bijplanten
  - Heesters vervangen
  - Oevers ecologischer
  - Recreatieve mogelijkheden verbeteren
  - Situatie handhaven
  - Ondergrond

Groenbeleidsplan Gemeente Hillegom

Themakaart: Maatregelen

Opdrachtgever: Gemeente Hillegom

Referentienummer: 136036

Datum: 19 februari 2015

Schaal: 1:20000

Formaat: A3

Bijlage 3

Maatregeltabel structuren

Maatregel	Locatie	Specificatie maatregel	Waarom
Situatie handhaven	1e Loosterweg		
Situatie handhaven	2e Loosterweg		
Bomen vervangen	3e Loosterweg	Bomen vervangen door andere bomen van de eerste grootte, conform eisen uit lanenplan	Deze weg is een regionale structuur. Maar met de slechte kwaliteit van de huidige bomen wordt het streefbeeld niet gehaald.
Situatie handhaven	3e Loosterweg		
Situatie handhaven	3e Loosterweg		
Bomen aanplanten	3e Loosterweg	Bomen aanplanten van de eerste grootte, conform eisen uit lanenplan	Deze weg is een regionale structuur. Maar er zit een gat in de laan.
Situatie handhaven	Beekkade		
Heesters bijplanten	Doornenburg	Op strategische plekken heestergroepen met grote sierwaarde aanplanten	Door het monotone karakter van strakke gazons en oevers is hier weinig belevingswaarde
Verfraaien	Entree Bennebroek	Bloembollen en vaste planten voor langdurige sierwaarde	Entree naar Bollenstreek én entree van Hillegom
Verfraaien	Entree N207/N208	Bloembollen en vaste planten voor langdurige sierwaarde	Entree naar Bollenstreek én entree van Hillegom
Situatie handhaven	Garbialaan		
Recreatieve mogelijkheden verbeteren	Haven / Hillegommerbeek	Een integraal plan ontwikkelen voor een hoogwaardig centrum	Plannen zijn al in ontwikkeling.
Situatie handhaven	Haven / Hillegommerbeek		
Situatie handhaven	Hertog Reyhout		
Oevers ecologisch	Hillegommerbeek	Oevers omvormen naar zachte oevers met veel natuurlijke gradiënten. Inplanten met bloemrijke soorten.	Er is voldoende ruimte aanwezig en een bloemrijke oever draagt bij aan de beeldkwaliteit van het Beltpark
Situatie handhaven	Hillegommerdijk		
Situatie handhaven	Hillinenweg		
Bomen aanplanten	Leidsestraat	Bomen van de eerste grootte aanplanten.	Dit is een belangrijke structuur, dwars door Hillegom
Oevers ecologisch	Leidsevaart	Mogelijkheden onderzoeken of verdere ecologische ontwikkeling mogelijk is. Bij het noordelijk deel onderzoeken of behoud wilgen wenselijk is. Deze horen vanuit historisch perspectief niet langs de vaart.	Vormt een regionale ecologische verbinding. De breedte van het totale profiel biedt mogelijkheden.
Situatie handhaven	Meerlaan		
Bomen groeiplaats verbeteren	Meerlaan	Boomspiegels vergroten tot plantvakken	De ruimte is beschikbaar en voor de bomen is het een grote kwaliteitsimpuls. Daarnaast is deze verbetering hard nodig om het streefbeeld van vitale volwassen bomen te behalen.
Situatie handhaven	Olympiaweg		
Situatie handhaven	Olympiaweg		
Situatie handhaven	Olympiaweg		

Bomen groeiplaats verbeteren	Olympiaweg	Boomspiegels vergroten tot plantvakken	De ruimte is beschikbaar en voor de bomen is het een grote kwaliteitsimpuls. Daarnaast is deze verbetering hard nodig om het streefbeeld van vitale volwassen bomen te behalen.
Recreatieve mogelijkheden verbeteren	Oosteindelaan / Hillegommerdijk	Door ecologische oevers krijgen oevers meer belevingswaarde. Verder aanvullen met kano-uitstapplaatsen waar nodig.	Sluit aan bij het gebied Groen Genoegen en de Ringvaart.
Recreatieve mogelijkheden verbeteren	Oosteindelaan / Hillegommerdijk	Door ecologische oevers krijgen oevers meer belevingswaarde. Verder aanvullen met kano-uitstapplaatsen waar nodig.	Sluit aan bij het gebied Groen Genoegen en de Ringvaart.
Oevers ecologisch	Oosteindelaan / Hillegommerdijk	Mogelijkheden onderzoeken of verdere ecologische ontwikkeling mogelijk is.	Aantrekkelijke, gevarieerde oevers hebben een meerwaarde voor recreanten. Daarnaast sluit dit aan bij de Ringvaart.
Oevers ecologisch	Oosteinderlaan	Mogelijkheden onderzoeken of verdere ecologische ontwikkeling mogelijk is.	Aantrekkelijke, gevarieerde oevers hebben een meerwaarde voor recreanten. Daarnaast sluit dit aan bij de Ringvaart.
Recreatieve mogelijkheden verbeteren	Oosteindervaart	Door ecologische oevers krijgen oevers meer belevingswaarde. Verder aanvullen met kano-uitstapplaatsen waar nodig.	Maakt deel uit van het recreatief aandachtsgebied, sluit aan bij het gebied Groen Genoegen en de Ringvaart.
Oevers ecologisch	Oosteindervaart	Mogelijkheden onderzoeken of verdere ecologische ontwikkeling mogelijk is.	Aantrekkelijke, gevarieerde oevers hebben een meerwaarde voor recreanten.
Recreatieve mogelijkheden verbeteren	Oude beek	Een integraal plan ontwikkelen om de recreatieve mogelijkheden te vergroten.	De Oude Beek vormt een goede verbinding tussen buitengebied en bebouwde kom
Situatie handhaven	Oude Beek		
Oevers ecologisch	Oude Weerlaan	Oevers omvormen naar zachte oevers met veel natuurlijke gradiënten. Inplanten met bloemrijke soorten.	Er is meer dan voldoende ruimte. De huidige situatie heeft weinig meerwaarde op het gebied van beeld, bruikbaarheid of natuur.
Heesters vervangen	Pastoorlaan	Symphoricarpos handhaven, binnenrand heesters vervangen door sierheesters	Verbeterd beeldkwaliteit, doet meer recht aan status structuur
Hagen aanplanten	Pastoorlaan	Hagen van karakteristieke soorten aanplanten, Ligusters langs Nieuweweg zijn goede referentie.	Verbeterd de landschappelijke kwaliteit en geeft meer structuur
Bomen groeiplaats verbeteren	Prinses Irenelaan	Boomspiegels vergroten tot plantvakken	De ruimte is beschikbaar en voor de bomen is het een grote kwaliteitsimpuls. Daarnaast is deze verbetering hard nodig om het streefbeeld van vitale volwassen bomen te behalen.
Situatie handhaven	Prinses Marijkestraat		
Heesters bijplanten	Singel	Ecologische waardevolle heesters terugplanten in groepen zodat meer variatie en schuilmogelijkheid voor kleine dieren ontstaat. Ook doorzichten open houden voor sociale veiligheid. Stoppen met het aanbrengen van houtsnippers omdat dit verruiging geeft.	De Singel vormt een belangrijke rand van het dorp maar raakt nu uitgehold.
Situatie handhaven	Sixlaan		
Situatie handhaven	Spoorlijn		

Oevers ecologisch	Valckslootlaan	Oevers omvormen naar zachte oevers met veel natuurlijke gradiënten. Inplanten met bloemrijke soorten.	Er is voldoende ruimte aanwezig en een bloemrijke oever draagt bij aan de beeldkwaliteit van de Valckslootlaan.
Bomen vervangen	Valckslootlaan	Prunus vervangen door soorten die groter en ouder kunnen worden. Wel voldoende afstand tot gevels in acht nemen.	De status van structuur vraagt om een forse, doorgaande bomenrij.
Situatie handhaven	van den Endenlaan / Weeresteinstraat		
Hagen bijplanten	Veenenburgerlaan	Hagen van karakteristieke soorten aantplanten	Weg met de hoogste landschappelijke waarde, maar aanvulling is nodig
Hagen aanplanten	Veenenburgerlaan	Hagen van karakteristieke soorten aantplanten	Weg met de hoogste landschappelijke waarde, maar aanvulling is nodig
Bomen vervangen	Vincent van Goghsingel	Carpinussen op termijn weghalen en vervangen door meer passende soorten, op grotere afstand van de perceelsgrenzen. Nieuwe bomen bij voorkeur in de brede groenstrook.	
Heesters vervangen	Vosselaan	Heestervakken omvormen naar vakken met meer sierwaarde.	Vakken ogen nu verwaarloosd en verminderen de beeldkwaliteit voor zowel sportcomplex als Vosselaan
Heesters vervangen	Vosselaan	Grove heestervakken naar vakken die beter aansluiten bij de rest van de Vosselaan	De Vosselaan kent nu te veel verschillende beelden om als één structuur te worden gezien.
Heesters bijplanten	Vosselaan	Grasvakken aan de kopse kanten van de woningen aan de Heemskerklaan beplanten met heesters en evt. vaste planten. Hoogte aanpassen op sociale veiligheid.	De Vosselaan kent nu te veel verschillende beelden om als één structuur te worden gezien. De Vosselaan kan door de verbinding met de Ringvaart waarden hebben voor natuur.
Bomen vervangen	Vosselaan	Essen van slechte kwaliteit vervangen door andere soorten die ook passen bij een nat gebied.	
Situatie handhaven	Weeresteinstraat		
Bomen aanplanten	Weeresteinstraat	Soort van de eerste grootte	Doet recht aan de status van regionale structuur én is belangrijkste weg door Hillegom
Bomen vervangen	Weerlaan	Bij herontwikkeling een doorgaande structuur van bomen van de eerste grootte aanplanten.	De status van structuur vraagt om een forse, doorgaande bomenrij.
Bermen ecologisch	Weerlaan	Brede bermten ontwikkelen en inzaaien met bloemrijk mengsel. Daarna maaibeheer afstemmen op bloeiperiode.	In de toekomst zijn er mogelijkheden voor bredere bermten, met ecologische potenties
Oevers ecologisch	Weerlaan / Willem de Zwijgerlaan	Oevers omvormen naar zachte oevers met veel natuurlijke gradiënten. Inplanten met bloemrijke soorten.	Er is meer dan voldoende ruimte. De huidige situatie heeft weinig meerwaarde op het gebied van beeld, bruikbaarheid of natuur.
Bermen ecologisch	Weerlaan / Willem de Zwijgerlaan	Brede bermten ontwikkelen en inzaaien met bloemrijk mengsel. Daarna maaibeheer afstemmen op bloeiperiode.	In de toekomst zijn er mogelijkheden voor bredere bermten, met ecologische potenties
Oevers ecologisch	Willem Elsschotsingel	Symphoricarpos verwijderen, oevers verflauwen en inplanten met bloemrijke heesters.	De aanwezigheid van water is nu niet herkenbaar. En de monotone beplanting geeft weinig belevingswaarde.

Centraal postadres

Rechtestraat 12
5455 GE Wilbertoord
T. 088 - 262 72 00

Voor meer informatie over
Cobra bezoek onze websites
www.Cobra-Adviseurs.nl
info@Cobra-Adviseurs.nl